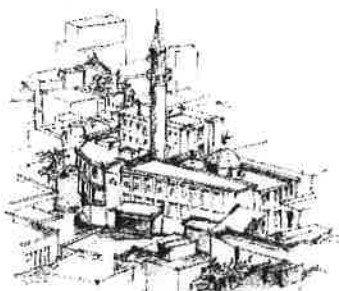

Joanna Klimowicz (z. d. Nowakowska) ur. 28.04.1970r.

Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej

Katedra Urbanistyki i Gospodarki Przestrzennej

AUTOREFRTAT

Spis treści

1. IMIĘ I NAZWISKO	1
2. POSIADANE DYPLOMY, STOPNIE NAUKOWE/ARTYSTYCZNE – Z PODANIEM NAZWY, MIEJSCA I ROKU ICH UZYSKANIA ORAZ TYTUŁU ROZPRAWY DOKTORSKIEJ	1
3. INFORMACJE O DOTYCHCZASOWYM ZATRUDNIENIU W JEDNOSTKACH NAUKOWYCH/ARTYSTYCZNYCH	2
4. WSKAZANIE OSIĄGNIĘCIA WYNIKAJĄCEGO Z ART. 16 USTAWY Z DNIA 14 MARCA 2003R O STOPNIACH NAUKOWYCH I TYTULE NAUKOWYM ORAZ STOPNIACH I TYTULE W ZAKRESIE SZTUKI (DZ. U. 2016 R. POZ 882 ZA ZM. W DZ. U. Z 2016 R. POZ. 1311)	2
<u>A. TYTUŁ OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO</u>	2
<u>B. AUTOR, TYTUŁ PUBLIKACJI, ROK WYDANIA, NAZWA WYDAWNICTWA, RECENZENCI WYDAWNICZY</u>	3

<u>C.</u>	<u>OMÓWIENIE CELU NAUKOWEGO WW. PRACY I OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW WRAZ Z OMÓWIENIEM ICH EWENTUALNEGO WYKORZYSTANIA</u>	3
	CEL NAUKOWY ORAZ KRÓTKI OPIS PRACY	3
	EWENTUALNE WYKORZYSTANIE OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW	9
5	OMÓWIENIE POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO – BADAWCZYCH	11
<u>A.</u>	<u>GŁÓWNE KIERUNKI BADAŃ</u>	11
<u>B.</u>	<u>1994 – 1995 – PRACA JAKO ASYSTENT STAŻYSTA NA WYDZIALE ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ</u>	11
<u>C.</u>	<u>1995 - 1999 – PRACA NAUKOWA PRZED UZYSKANIEM TYTUŁU DOKTORA NAUK TECHNICZNYCH NA WYDZIALE ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ</u>	12
<u>D.</u>	<u>2000 – OBECNIE – PRACA NAUKOWA PO UZYSKANIU TYTUŁU DOKTORA NAUK TECHNICZNYCH NA WYDZIALE ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ</u>	13
<u>E.</u>	<u>DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA</u>	17
	<u>Opieka naukowa nad studentami i doktorantami</u>	17
	<u>Praca dydaktyczna – prowadzenie wykładów, seminariów i projektów.</u>	17
	<u>Przed doktoratem</u>	17

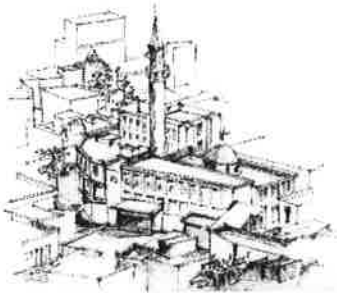
<u>Po doktoracie – dydaktyka w języku polskim</u>	17
<u>Po doktoracie – dydaktyka w języku angielskim</u>	19
<u>F. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA I SPOŁECZNA</u>	21
<u>Członkostwo i działalność organizacyjna</u>	21
<u>G. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA NAUKĘ</u>	22
<u>Udział w wykładach poza WAPW na zaproszenie</u>	22
<u>Udział w konferencjach i warsztatach naukowych</u>	23
<u>Udział w konferencjach – referaty wygłoszone publikowane – po doktoracie</u>	23
<u>Udział w konferencjach – referaty wygłoszone niepublikowane</u>	23
<u>Przed doktoratem</u>	23
<u>Po doktoracie</u>	23
<u>Udział w konferencjach – bez wygłaszania referatu</u>	24
<u>Przed doktoratem</u>	24
<u>Po doktoracie</u>	24
<u>H. DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA</u>	25

Warszawa, 2019.03.27

Joanna Klimowicz (z. d. Nowakowska) ur. 28.04.1970r.

Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej

Katedra Urbanistyki i Gospodarki Przestrzennej

AUTOREFRTAT

1. IMIĘ I NAZWISKO

Joanna Klimowicz zd. Nowakowska ur. 28.04.1970 r.

Adiunkt w adiunkt w Katedrze Urbanistyki i Gospodarki Przestrzennej, Pracownia Planowania i Projektowania Wielokryterialnego na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, ul. Koszykowa 55, 00-659 Warszawa.

2. POSIADANE DYPLOMY, STOPNIE NAUKOWE/ARTYSTYCZNE – Z PODANIEM NAZWY, MIEJSCA I ROKU ICH UZYSKANIA ORAZ TYTUŁU ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

a. magister inżynier architekt – Politechnika Warszawska Wydział Architektury, „Projekt zagospodarowania terenu osiedla ul. Krokowa – ul. Tytoniowa, Warszawa, projekt domu mieszkalnego wielorodzinnego oraz kompleksu garaży z pawilonami handlowymi”, promotor mgr. inż. arch. Andrzej Fabierkiewicz, obrona styczeń 1995 r.

b. doktor nauk technicznych – Politechnika Warszawska Wydział Architektury, „Wpływ nowych form organizacji inwestycji budownictwa mieszkaniowego na kształtowanie środowiska zamieszkiwania” promotor: prof. dr hab. inż. arch. Witold A. Werner, obrona maj 1999 r., recenzenci: prof. nzw. dr hab. Wojciech Pęski, prof. dr hab. Stefan Wrona; stopień nadany dnia 18 maja.

3. INFORMACJE O DOTYCHCZASOWYM ZATRUDNIENIU W JEDNOSTKACH NAUKOWYCH/ARTYSTYCZNYCH:

- Politechnika Warszawska, Wydział Architektury ul. Koszykowa 55, 00-659 Warszawa
 - a. 1993 – 1994 asystent stażysta w Zakładzie Podstaw Technicznych i Ekonomicznych Projektowania
 - b. 1999 – 2000 asystent w Zakładzie Podstaw Technicznych i Ekonomicznych Projektowania
 - c. 2000 – 2005 adiunkt w Zakładzie Podstaw Technicznych i Ekonomicznych Projektowania, w tym w latach 2001 – 2004 w Pracowni Środowiska Mieszkalnego w Mieście
 - d. 2005 – 2013 adiunkt w Zakładzie Budownictwa, Infrastruktury i Ekonomiki Inwestycji, Pracownia Ekonomicznych i Środowiskowych Podstaw Projektowania
 - e. 2013 – obecnie adiunkt w Katedrze Urbanistyki i Gospodarki Przestrzennej, Pracownia Planowania i Projektowania Wielokryterialnego.
- University of Detroit Mercy, Wydział Architektury, Detroit, Stany Zjednoczone.
 - w okresie wrzesień – grudzień 2001 – stanowisko visiting professor
- Private University of Science and Arts, Wydział Architektury, Aleppo, Syria
 - w okresie od października 2005 do czerwca 2006 – stanowisko visiting professor,

4. WSKAZANIE OSIĄGNIĘCIA WYNIKAJĄCEGO Z ART. 16 USTAWY Z DNIA 14 MARCA 2003R O STOPNIACH NAUKOWYCH I TYTULE NAUKOWYM ORAZ STOPNIACH I TYTULE W ZAKRESIE SZTUKI (DZ. U. 2016 R. POZ 882 ZA ZM. W DZ. U. Z 2016 R. POZ. 1311)

A. TYTUŁ OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO

Jako osiągnięcie naukowe wskazuję monografię: Joanna Klimowicz „*Polscy architekci i urbanisci w Syrii – wybrane projekty*”.

**B. AUTOR, TYTUŁ PUBLIKACJI, ROK WYDANIA, NAZWA WYDAWNICTWA,
RECENZENCI WYDAWNICZY**

Autor – Joanna Klimowicz

Tytuł publikacji - „Polscy architekci i urbanisci w Syrii – wybrane projekty”

Rok wydania – 2019

Nazwa Wydawnictwa – Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, ISBN 978-83-7814-871-5, 162 strony

Recenzenci wydawniczy:

dr hab. inż. arch. Kazimierz Butelski, profesor nadzwyczajny Politechniki Krakowskiej

dr hab. inż. arch. Katarzyna Zielonko – Jung, profesor nadzwyczajny Politechniki Gdańskiej

**C. OMÓWIENIE CELU NAUKOWEGO WW. PRACY I OSIAGNIĘTYCH
WYNIKÓW WRAZ Z OMÓWIENIEM ICH EWENTUALNEGO WYKORZYSTANIA**

CEL NAUKOWY ORAZ KRÓTKI OPIS PRACY

Badając historię architektury ostatniego stulecia w wielu, nawet najdalszych zakątkach świata, odnajdujemy przykłady architektonicznych i urbanistycznych projektów polskich architektów. Ich działalność prowadzona była na wielu kontynentach, przyczyniając się do rozpowszechniania i rozwoju polskiej myśli technologicznej poza granicami naszego kraju. Projekty realizowane przez polskich specjalistów w pełni wpisywały się w zastane warunki lokalne, a umiejętne wykorzystywanie wiedzy zdobytej na polskich uczelniach sprawiło, iż wielu naszych architektów i urbanistów znalazło się w międzynarodowej grupie specjalistów rozpoznawalnych na świecie. Wykorzystywali oni swoje umiejętności w różnego rodzaju realizacjach, niekiedy w zupełnie innych warunkach klimatycznych, ustrojowych czy społecznych niż te, w których kształcili się i zdobywali pierwsze doświadczenia..

Monografia przedstawiona jako osiągnięcie naukowe przedstawia wyniki badań dotyczących prac polskich architektów i urbanistów pracujących w Syrii. Celem monografii było zebranie i przeanalizowanie wybranych - zrealizowanych i niezrealizowanych projektów architektonicznych i urbanistycznych w tym kraju. Zostały przeanalizowane wieloaspektowo,

z uwzględnieniem tła historycznego, kulturowego, społecznego i klimatycznego. Wszystkie te aspekty miały bowiem wpływ na podejmowanie decyzji projektowych. Istotnym założeniem pracy było ukazanie projektów w kontekście miejsca oraz z uwzględnieniem odmiennych okresów realizacji. Przybliżenie wybranych lokalnie panujących warunków stanowiło tło dla lepszego zrozumienia metod pracy oraz przyjmowanych rozwiązań. Analiza materiałów źródłowych dotycząca poszczególnych projektów została wzbogacona o syntetyczne przedstawienie rozwiązań projektowych, przyjmowanych przez polskich architektów i urbanistów pracujących w Syrii, jak też możliwości implementacji ich wiedzy i doświadczeń z Polski. Prezentowane w książce projekty odniesione zostały do panujących wówczas nurtów architektonicznych, szczególnie modernizmu i postmodernizmu. Analizując wybrane projekty starano się również odnaleźć te charakterystyczne cechy projektowe, które wywodziły się od idei propagowanych przez dwa polskie środki akademickie: Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej oraz Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej, z których w przeważającej większości wywodziли się projektanci pracujący w Syrii. W podsumowaniu analiz każdego projektu podany został przykład podobnego założenia bądź obiektu zrealizowanego w podobnym czasie w Polsce.

Zebrane w monografii materiały prezentują bardzo zróżnicowane rozwiązania projektowe, proponowane przez polskich architektów i urbanistów. Zaprezentowane w monografii wybrane przykłady stanowiły istotny wkład w historię architektury, zarówno światowej, jak i polskiej. Zgromadzenie w jednym opracowaniu wielu projektów z niemal całego terytorium Syrii, która obecnie niszczone jest działaniami wojennymi, stanowi istotny zbiór materiałów źródłowych. W przyszłości może posłużyć pracom związanym z odbudową tego kraju. Celowym założeniem było upamiętnienie możliwie jak największej liczby projektów w obliczu tak wielkiego spustoszenia jakie miało miejsce w Syrii w ostatnich latach. Wiele z obszarów na jej terytorium, w tym cennych zespołów zabudowy zostało całkowicie lub w dużej części zniszczonych, podczas toczących się od 2011 r. walk. Doszczętnie zniszczono wiele cennych zabytków architektury syryjskiej - nie udało się uchronić przed niszczycielskimi działaniami wojennymi, m.in. wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO bazaru (Suk) w Aleppo. Zniszczeniu uległ też położony tuż obok meczet Umajjadów. Aleppo było jednym z miast, które najbardziej ucierpiały na działaniach wojennych prowadzonych w ciągu ostatnich kilku lat. Sytuacja w jakiej znalazła się Syria, była i jest tematem wielu międzynarodowych spotkań czy paneli dyskusyjnych. Ogrom zniszczeń, a także możliwości odbudowy były omawiane m.in. na sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO, którego

obrazy odbyły się w dniach 2 - 12 lipca 2017 roku w Krakowie. Dwa dni obrad zostały w pełni poświęcone odbudowie Warszawy po II Wojnie Światowej w kontekście możliwości odbudowy Aleppo. W Warszawie zorganizowano też wystawę poświęconą omawianym zagadnieniom, która została otwarta 12 kwietnia 2017 r. w Muzeum Powstania Warszawskiego pt. „Ruiny Warszawy. Znak nadziei dla Aleppo”.

To właśnie na terenie Aleppo można również odnaleźć wiele przykładów pracy polskich specjalistów. To w tym mieście pracowali m.in. Maciej Nowakowski, Henryk Roller czy Stefan Steller. Zrealizowane na podstawie ich projektów obiekty również dotknięte zostały przez zniszczenia wojenne, w mniejszym lub większym stopniu. Przeważnie zachowały się niektóre rozwiązania urbanistyczne zaprojektowane przez Polaków, niemniej jednak ogrom działań wojennych odcisnął piętno na wielu obszarach tkanki miejskiej tego miasta.

Nie w każdej części Syrii zniszczenia wojenne miały jednakowy zakres. Są miasta, które zdecydowanie mniej odczuły wojnę. Jednym z nich jest Lattakia, nadmorskie miasto, które kiedyś w większości zamieszkiwane było przez Alawitów – odłamu Islamu. Działający tam od wielu lat kompleks Sport City, zaprojektowany przez Wojciecha Zabłockiego, przetrwał i nie został dotkliwie zniszczony. Kompleks ten, pełnił przez wiele lat, znaczącą rolę nie tylko w Latakii, ale i w całej Syrii działając nieprzerwanie od czasu odbycia się Olimpiady Śródziemnomorskiej w 1987 r.

Powyższe przykłady obrazują wagę zagadnienia, jakim jest dziedzictwo kulturowe Syrii ale jednocześnie dziedzictwo polskiej myśli architektonicznej i urbanistycznej, która znalazła swój wyraz na terenie Syrii. Przykładów dziedzictwa polskiej myśli architektonicznej i urbanistycznej na terenie Syrii jest znacznie więcej, odnajdziemy je w każdym z dużych miast. Przedstawiony w książce zakres merytoryczny badań podzielić można na dwie grupy tematyczne: 1. projekty urbanistyczne (w tym konkursowe) i 2. projekty architektoniczne (w tym konkursowe). Zakres czasowy pracy obejmuje projekty opracowane w drugiej połowie XX w., począwszy od lat 60-tych ubiegłego stulecia. Realizacja części z analizowanych projektów miała miejsce jeszcze w początkach nowego tysiąclecia, gdyż budowa ich była uzależniona od funduszy przekazywanych od państwa. Zakres przestrzenny omawianych dzieł objął terytorium prawie całej Syrii. Załączona mapa (str. 48) z punktowym zaznaczeniem miejsc, w których realizowane były projekty, obrazuje na jak dużym terytorium możemy spotkać przykłady działalności polskich architektów i urbanistów.

Analiza przedstawionych w monografii projektów była możliwa dzięki zebraniu dokumentacji projektowej udostępnionej przez autorów wybranych dzieł. Projekty te stanowią

tylko część wszystkich, które powstały w Syrii. Są to materiały, które udało się przywieźć naszym specjalistom do kraju. Uzupełnieniem wiedzy na temat projektów były dane dotyczące projektów przekazane przez autorów podczas licznych spotkań i rozmów. Przedstawione w książce materiały niejednokrotnie są jedynymi, jakie pozostały autorom po opracowanych projektach. Dodatkowym ważnym aspektem analiz było odwiedzenie przez autorkę niemal wszystkich miejsc w Syrii, w których można odnaleźć projekty Polaków. Sprawdzenie w rzeczywistości, jak przyjęły się rozwiązania proponowane przez nich, była ważnym aspektem badań i dodatkową, pod względem naukowym, wartością. Obserwacja zrealizowanych obiektów czy prężnie działających miast i dzielnic pozwoliła na stwierdzenie, iż projekty te zostały bardzo dobrze przyjęte i sprawdzone w tamtejszej rzeczywistości. Opracowana przez autorkę dokumentacja fotograficzna wybranych miejsc stanowi ważny zbiór, dokumentujący historię polskich osiągnięć w tym rejonie świata.

Wiedza i doświadczenie, jakie architekci i urbaniści pracujący w Syrii, zdobyli w Polsce, pomagały im w pracy w kraju o zupełnie innych warunkach niż panujące w tym, w których zostali wykształceni. Wagę zagadnienia, jakim było poznanie lokalnych warunków i zaadaptowanie do nich technik i metod projektowych, obrazuje ta część pracy, która skrótowo przybliży historię Syrii, zwłaszcza tej ostatniej, XX-sto wiecznej. Opisane wybranych zagadnień ukazujących tło realiów kulturowych, społecznych oraz klimatycznych pozwoliło na pogłębienie analiz i lepsze zrozumienie proponowanych rozwiązań projektowych w tym kraju. Zrozumienie lokalnie panujących uwarunkowań jest istotnym aspektem w odniesieniu do analiz prac projektowych. Spojrzenie na projekty w kontekście warunków panujących wówczas w Syrii umożliwiło zrozumienie, dlaczego prawie zawsze pierwszą fazą, w zasadzie jeszcze przedprojektową, były przeprowadzane przez projektantów dogłębne analizy i badania wybranej pod dany projekt lokalizacji. Faza przedwstępnych analiz wiązała się z jednej strony z podstawami procesu projektowego, jaki wynieśli z kraju, jak też z chęcią zdobycia jak największej ilości danych źródłowych o danym terenie. Niejednokrotnie gromadzone przez nich dane, były jedynymi materiałami źródłowymi, jakie w początkach ich pracy w Syrii można było odnaleźć. Jak podkreślał w rozmowie Stefan Steller *„Lata 60 – te to dopiero organizacja pracy urbanistycznej i architektonicznej w Syrii. Brak był w tym kraju szkół architektury, a co za tym idzie brak wykwalifikowanych architektów i urbanistów mogących pracować nad uregulowaniem i uporządkowaniem rozwoju miast syryjskich.”*¹

¹ Wypowiedz Stefana Stellera podczas jednej z rozmów autorki dotyczących pracy w Syrii

Przeprowadzone analizy oraz wysnuwane na ich podstawie wnioski wpływały na podejmowane przez nich decyzje projektowe. Przytoczone przykłady projektów wraz z ukazaniem pewnych zasady pracy nad nimi mogą posłużyć jako element edukacyjny dla przyszłych pokoleń architektów i urbanistów. Wniosek wyływający z obserwacji procesu projektowego jaki odbywali w Syrii, dotyczący analiz wstępnych, powinien mieć odniesienie do dzisiejszych zachowań architektów i urbanistów.

W niniejszej monografii projekty zostały uszeregowane zgodnie z ich lokalizacją w Syrii - począwszy od Damaszku, podążając ku północnym częściom kraju, poprzez Homs, Hamę, Latakę, aż do Aleppo, a stamtąd w kierunku wschodnim do Al. Tabaqah. Kontekst miejsca wydawał się być logiczną podstawą przeprowadzenia analiz. Uszeregowanie kolejno omawianych projektów w poszczególnych miastach zobrazowało, iż zarówno w małych miastach, jak i dużych aglomeracji możemy spotkać się z rozwiązaniami proponowanymi przez Polaków. Każde z przytoczonych w monografii miast zostało krótko scharakteryzowane. Poszczególne projekty zaprezentowane w pracy zostały opisane z odniesieniem do kontekstu miejsca, w jakim były zrealizowane. W przypadku projektów architektonicznych omówione zostały układy funkcjonalne i przestrzenne oraz inne ważniejsze rozwiązania projektowe, a w odniesieniu do projektów urbanistycznych -podstawowe założenia związane z możliwością realizacji zespołów zabudowy od podstaw, bądź rozwoju już istniejących aglomeracji. Każdy z przytaczanych projektów został zilustrowany poprzez przykładowe rysunki wybranych rzutów lub rysunków wyjaśniających istotę danego projektu. Uzupełnieniem opisu są też zdjęcia, przedstawiające zrealizowany projekt lub jego część (w przypadku opracowań urbanistycznych). Podkreślenia wymaga fakt, iż w zasadzie wszystkie opisane projekty były w pełni użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, jak też proponowane w nich rozwiązania przyjęły się w tamtejszych warunkach, a nazwiska projektantów na stałe wpisały się w historię architektury Syrii. Odwiedzenie większości z prezentowanych w monografii miejsc, w których znajdowały się projekty Polaków, stało się istotnym uzupełnieniem wiedzy wyływającej z analiz samych graficznych opracowań oraz rozmów z autorami.

Opisane w monografii projekty architektoniczne i urbanistyczne różnią się pod względem wielkości czy funkcji, trudno byłoby zatem porównać je między sobą. Możemy w nich odnaleźć zarówno reminiscencje typowych rozwiązań europejskich, wykorzystujących ówczesne zasady architektury np. budynek Biblioteki Al-Assada czy niezrealizowany budynek opery w Damaszku, odnoszące się do dwóch głównych zasad modernizmu *form follows*

*function*² i *less is more*³. W innych projektach znajdujemy łączenie nowatorskich rozwiązań z typowymi dla regionu Syrii, m.in. w budynku wydziału Arts and Hummannities projektu Ewy Bogusławskiej znajdującego się na terenie Al-Baath University w Homs czy willi będącej rezydencją Hafeza Al. Asada w pobliżu Damaszku projektu Wojciecha Zabłockiego. Obydwa nadmienione projekty charakteryzujące się nowoczesną, prawie modernistyczną bryłą, wprowadzały też m.in. elementy ornamentyki arabskiej. Budynki przekryte płaskimi dachami i obłożone jasnym, typowym dla tego regionu świata kamieniem łączyły w sobie zasady modernizmu i historycznych zabudowań kraju, można zatem powiedzieć, iż nawiązywały do nurtu neoregionalizmu. W innym regionie Syrii bardzo nowatorskimi rozwiązaniami nawiązującymi do architektury organicznej były budynki latakijskiego centrum olimpijskiego „Sport City” projektu Wojciecha Zabłockiego. Poprzez swoje reminiscencje do natury stały się ponadczasowymi elementami architektury nie tylko w Latakii, ale i w całej Syrii.

W projektach urbanistycznych możemy odnaleźć zarówno zasady zapisane w Karcie Ateńskiej z 1933 r., jak i nowatorskie spojrzenie na problemy rozwojowe miast. Projekty urbanistyczne z jednej strony wprowadzały wiele nowych rozwiązań, a z drugiej, w oparciu o dogłębne analizy nawiązywały do tradycji i zasad urbanizacji tamtego regionu świata. Wychodziły naprzeciw potrzebom tamtejszych społeczeństw. Wiele projektów, zwłaszcza tych gdzie miasta czy dzielnice miały powstać od początku, wymagały szerszego spojrzenia na możliwości rozwoju miasta, regionu a nawet całego kraju. Takich analiz wymagały np. projekty miast satelitarnych Dummaru i Adry projektu Juliusz Wilskiego czy Al. Tabaqah projektu Krystiana Syberta. W przypadku Hamy czy Aleppo – jednych z ważniejszych aglomeracji Syrii projekty musiały odnosić się do wielopłaszczyznowych problemów i możliwości rozwojowych tych miast. Stanowiły wyzwanie projektowe, nawet dla dobrze przygotowanych i wykształconych projektantów.

W wielu projektach, zarówno architektonicznych, jak i urbanistycznych wykorzystywano zieleni i wodę, podkreślając przez to zasady realizacji typowej zabudowy arabskiej, wykorzystującej te dwa elementy w rozwiązaniach projektowych. Zastosowanie roślinności i wody poprawia bowiem lokalnie panujące warunki mikroklimatyczne. Stosowanie wody w rozwiązaniach projektowych wymagało wiedzy hydrologicznej, gdyż Syria jest krajem w którym roczna ilość opadów jest mniejsza niż w Polsce. „W Syrii obszar

² Maksyma Louisa Sullivana (1856-1924) amerykańskiego architekta pracującego m.in. w Chicago zawarta w jego eseju *The Tall Office Building Artistically Considered*.

³ Maksyma Miesa van der Rohe projektującego minimalistyczne w wyrazie drapacze chmur, domy i meble.

dotknięty pustynnieniem zajmuje 75% powierzchni i charakteryzuje się zróżnicowaniem sum średnich rocznych opadów atmosferycznych oraz ich rozkładem.[...] 30% powierzchni Syrii stanowi region o największym deficycie wody (poniżej 160 mm rocznie)”⁴

Wartym podkreślenia jest fakt, iż większość z naszych specjalistów korzystała z doświadczenia i rozwiązań swoich poprzedników. Przeanalizowane projekty z jednej strony wyróżniają się w krajobrazie syryjskim, z drugiej wpisały się na stałe w historię tego kraju. Przyjęte przez polskich specjalistów rozwiązania stanowiły też często podstawę do dalszych prac syryjskich następców.

EWENTUALNE WYKORZYSTANIE OSIĄGNIĘTYCH WYNIKÓW

W pracy przybliżono zagadnienia związane z działalnością polskich specjalistów poza granicami kraju. Przedstawione w książce przykłady stanowią dokumentację dzieł polskich architektów i urbanistów pracujących w Syrii. Omówione wybrane projekty architektoniczne i urbanistyczne stanowią fragment historii polskiej myśli naukowej propagowanej poza granicami naszego kraju. Dla tych projektów ważne było przeniesienie zdobytej w kraju wiedzy i wykorzystywanie w odniesieniu do różnych projektów. Polscy architekci i urbanisci pracując poza granicami naszego kraju starali się wprowadzać ogólnie przyjęte rozwiązania jak też starali się wpasować w warunki w kraju charakteryzującym się zupełnie inną kulturą i tradycją. Panujące wówczas nurty modernizmu, postmodernizmu czy regionalizmu przyświecały ich pracy nad różnego rodzaju projektami, a zasady zapisane w Karcie Ateńskiej znalazły odzwierciedlenie w większości z rozwiązań urbanistycznych.

Przybliżenie polskich projektów z terytorium Syrii wraz z próbą odniesienia ich do ówczesnie panujących tendencji i nurtów w architekturze, pokazuje jak ważne w pracy architekta jest umiejętne stosowanie adekwatnych rozwiązań oraz nawiązywanie do obecnie panujących zasad. Takie podejście było i jest nadal istotne zarówno w pracy architekta, jak i urbanisty. Stanowi ważny aspekt edukacyjny przyszłych pokoleń architektów i urbanistów, którzy powinni umiejętnie korzystać ze zdobytej wiedzy. W dobie dzisiejszego rozwoju technologicznego, istnieje wiele możliwości zapoznawania się z osiągnięciami współczesnej architektury. Młodzi architekci mogą też realizować swoje wizje w zasadzie w każdym regionie świata. Praca w odmiennych warunkach niż polskie, powinna być dla nich z jednej strony

⁴ Mamdouh Sokar, *Pustynnienie Syrii, desertification of Syria*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 41, Warszawa 2009, s. 274–275.

wyzwaniem, z drugiej powinni oni wykazywać umiejętności dostosowania się do zastanych warunków oraz w miarę możliwości implementować pozyskaną wiedzę.

Na przykładzie projektów z Aleppo widać, jak konsekwentnie kolejni urbaniści korzystali z opracowań swoich poprzedników. Należy zatem uczyć naszych następców, iż nie tylko własna idea jest ważna, ale umiejętne korzystanie z prac poprzedników może być przydatną wiedzą oraz pomocą w podejmowaniu decyzji projektowych. Korzystanie zarówno z nowych rozwiązań, jak też wzorowanie się na wybranych elementach z historii, może przynieść ciekawe rozwiązania i prowadzić do wspaniałych projektów. W pracy architekta i urbanisty istotne są też badania i analizy, bez których trudno jest zastosować odpowiednie rozwiązanie. W prawie wszystkich analizowanych projektach prace projektowe rozpoczynały się od dogłębnego przeanalizowania danego zadania projektowego oraz istniejących warunków, bez zdobytej wiedzy dalsze prace projektowe nie mogły się odbyć.

Patrząc na obecnie panującą sytuację w Syrii, należy zauważyć, iż w wielu przypadkach omówione w monografii projekty stanowią mogą, być może, pomoce naukowe przy odbudowie tego zniszczonego wojną kraju. Zgromadzona dokumentacja może posłużyć przyszłym architektom, którzy będą starali się podnieść ze zgliszczy zniszczone miasta syryjskie. Szczególnie przydatne mogą być tutaj właśnie projekty urbanistyczne opracowane przez naszych specjalistów, zwłaszcza te które podejmowały próbę organizacji dużych aglomeracji takich jak Aleppo, Hama czy Homs. Miasta te były jednymi z bardziej poszkodowanych w okresie wojennym. Za przykład może posłużyć Aleppo, miasto w którym poza zniszczonymi istotnymi zabytkami wpisanymi na Światową listę dziedzictwa UNESCO zniszczeniu uległo większość dzielnic mieszkaniowych zlokalizowanych w różnych rejonach tego miast. W podobnej sytuacji znalazło się Homs, gdzie wiele dzielnic mieszkaniowych zostało zburzonych, a ludzie pozbawieni zostali miejsca do życia.

Ważnym aspektem związanym z przedstawionymi w książce projektami będzie wykorzystanie zawartej w nich wiedzy architektonicznej i urbanistycznej w nauczaniu przyszłych pokoleń architektów i urbanistów. Przybliżanie studentom rozwiązań projektowych proponowanych przez naszych specjalistów w różnych regionach świata, zwłaszcza w Syrii jest istotne z punktu widzenia możliwości realizacji w odmiennych niż Polska warunkach. Podkreślanie, iż w zawodzie architekta ważne są: analizy przed projektowe, nowatorskie rozwiązania, umiejętne odnoszenie się do historii architektury, czerpanie z regionalnych rozwiązań, stanowić będzie istotny wkład w rozwój naukowy przyszłych pokoleń. Na podstawie opisanych projektów można też wysnuć wniosek, iż w pracy projektowej ważne jest

korzystanie ze zdobytej wiedzy i umiejętne jej stosowanie. Istotne jest też to, iż w wyniku analiz prace naszych specjalistów można stwierdzić, iż wprowadzając nowoczesną myśl technologiczną, jednocześnie szanowali tradycję tego jakże innego kulturowo kraju, niejednokrotnie nawiązując do istniejących idei i zasad projektowych w Syrii.

5. OMÓWIENIE POZOSTAŁYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO – BADAWCZYCH

A. GŁÓWNE KIERUNKI BADAŃ

- Analizy i badania stosowania wybranych rozwiązań projektowych w różnych warunkach klimatycznych – tematyka związana ze zmianami klimatu, występowaniem anomalii pogodowych oraz możliwości niwelowania poprzez odpowiednie rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne;
- Badania i analizy problemów zmian klimatu w odniesieniu do coraz częściej występującego problemu efektu tzw. Miejskiej Wyspy Ciepła (MWC), obserwowanego w aglomeracjach miejskich na całym świecie.;
- Analizy możliwości wykorzystania terenów zieleni jako jednego w istotniejszych elementów niwelacji efektu MWC;
- Analizy w/w tematyki w odniesieniu do terenów Syrii oraz innych wybranych krajów o odmiennych warunkach klimatycznych;
- Badania zachowania się wybranych materiałów budowlanych dla spełnianie komfortu zamieszkania – badania m.in. technologii drewnianych i technologii z ubijanej ziemi. Analizy ekologicznych i energooszczędnych rozwiązań projektowych i budowlanych;
- Badania związane z szeroko pojętymi zagadnieniami komfortu zamieszkania czy dostępność jednostek mieszkalnych i urbanistycznych.

B. 1994 – 1995 – PRACA JAKO ASYSTENT STAŻYSTA NA WYDZIALE ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

W latach 1994 - 1995 odbyłam staż asystencki w Zakładzie Podstaw Technicznych i Ekonomicznych Projektowania pod opieką profesora Witolda Wernera. W tym czasie prowadziłam zajęcia ze studentami III i IV roku studiów z zakresu ekonomiki i organizacji

procesu inwestycyjnego. Prowadziłam też badania z zakresu inwestycji mieszkaniowych, które w późniejszym czasie posłużyły mi w przygotowaniu dysertacji doktorskiej.

C. 1995 - 1999 – PRACA NAUKOWA PRZED UZYSKANIEM TYTUŁU DOKTORA NAUK TECHNICZNYCH NA WYDZIALE ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

W latach 1995 – 1999 pracowałam jako asystent w Zakładzie Podstaw Technicznych i Ekonomicznych projektowania. W owym czasie przygotowywałam swoją rozprawę doktorską, którą obroniłam w maju 1999r. na Wydziale Architektury P.W. pt „*Wpływ nowych form organizacji inwestycji budownictwa mieszkaniowego na kształtowania środowiska zamieszkiwania*”.

W tym okresie zajmowałam się tematyką problemów budownictwa mieszkaniowego w Polsce. W zakres pracy naukowej wchodziła analiza ówczesnego rynku mieszkaniowego realizowanego nie tylko inwestorów prywatnych, ale też przy pomocy organizacji społecznych oraz tych wspomaganych przez instytucje rządowe. Podczas badań przeanalizowano wybrane przykłady rozwiązań projektowych realizowanych przez różnego rodzaju podmioty zajmujące się budownictwem mieszkaniowych, zarówno jednorodzinnych jak i wielorodzinnych. Badaniami objęto wybrane firmy realizujące budynki mieszkaniowe wielu grup społecznych. Analizowano projekty oraz zrealizowane obiekty przez ówczesnie działające firmy deweloperskie oraz przez inne podmioty takie jak: Towarzystwa Budownictwa Społecznego czy Spółdzielnie mieszkaniowe. Każdy z tych podmiotów budował zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami, jednak w charakterystyczny dla siebie sposób. Związane to było z dedykowaniem poszczególnych budynków mieszkaniowych różnym grupom społecznym. Istotne w analizach było też odniesienie się do sposobu finansowania przez nich swoich obiektów. Podkreślić w tym miejscu należy, iż każda z tych form organizacji inwestycji mieszkaniowych finansowała swoje inwestycje z różnych źródeł. Jedną z ważniejszych kwestii analiz było porównanie ich działalności w Polsce do podobnych rozwiązań proponowanych w innych krajach. Przeanalizowano zatem działalność deweloperów pod kątem ich podobieństwa i różnic względem propozycji projektowych i finansowych proponowanych przez podobne podmioty w Stanach Zjednoczonych. W przypadku TBS-ów analizy dotyczyły podobnych rozwiązań proponowanych ówczesnie we Francji tzw. HLM (le habitation a loyer modere). W ciągu tych kilku lat opracowałam analizy rynku mieszkaniowego w wybranych regionach

Polski, oraz odniosłam do podobnych rozwiązań we Francji i Stanach Zjednoczonych. Na podstawie przeprowadzonych badań powstała praca doktorska oraz kilka artykułów o podobnej tematyce m.in. artykuł pt. „*Towarzystwa budownictwa społecznego*” z 1998 roku, czy „*Lata 90 – budownictwo mieszkaniowe firm deweloperskich w Polsce*” z 1999 roku.

Zainteresowanie zagadnieniami budownictwa mieszkaniowego było i jest nadal związane z moją działalnością zawodową jako czynnego architekta.

D. 2000 – OBECNIE – PRACA NAUKOWA PO UZYSKANIU TYTUŁU DOKTORA NAUK TECHNICZNYCH NA WYDZIALE ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

W pierwszych latach po obronie doktoratu kontynuowałam badania i pracę naukową w odniesieniu do zagadnień budownictwa mieszkaniowego w Polsce oraz w wybranych krajach europejskich. Przeprowadzane dalsze porównania i analizy tego tematu zaowocowały kolejnymi opracowaniami oraz uczestnictwem w konferencjach zajmujących się nie tylko tematyką mieszkaniową w Polsce. Przygotowane zostały wtedy m.in. takie artykuły jak „*Nowe formy organizacji inwestycji budownictwa mieszkaniowego*” z 2000 roku, „*Warszawski rynek budownictwa mieszkaniowego*” z 2002 roku czy opracowanie pokonferencyjne „*Budownictwo mieszkaniowe ostatnich lat w Polsce w liczbach*” z 2005 roku.

W trakcie pracy na stanowisku adiunkta moje naukowe zainteresowania potoczyły się niejako dwutorowo. Z jednej strony polskie realia stanowiły dla mnie ciekawe podłoże badań, z drugiej możliwość odniesienia realizacji polskich do kształtowania zabudowy w innych pod względem warunków społecznych, kulturowych czy klimatycznych terenach stały się dla mnie jednym z istotniejszych obszarów zainteresowań.

Badania i analizy związane z naszym krajem (pierwszy obszar tematyczny) objęły zagadnienia współczesnego budownictwa. Analizując problemy XXI - wiecznego mieszkalnictwa nie trudno było wysnuć wniosek, iż wiele z nowoczesnych aglomeracji miejskich czy nawet samych dzielnic mieszkaniowych boryka się z wieloma problemami wynikającymi m.in. z rozwoju technologicznego. Analizy tematu pozwoliły na wysnuć wniosku, iż wiele ze współczesnych społeczeństw dążąc do poprawy swoich warunków napotyka na różnego rodzaju problemy. Wiele z nich wywołane jest nasalającymi się zmianami klimatu, które wywołują liczne powodzie, pożary, susze, czy fale upałów. Zjawiska te mają bezpośredni wpływ na człowieka i jego otoczenie. Wiele z tych anomalii pogodowych

związane jest z globalnym ociepleniem, to z kolei przyczynia się do występowania jednego z bardziej uciążliwych zjawisk - efektu Miejskiej Wyspy Ciepła. Zjawisko to charakteryzuje się występowaniem zdecydowanie wyższych temperatur w centralnych częściach miasta w porównaniu do otaczających miasto dzielnic czy obszarów rozlicznych. Lokalny wzrost temperatur w centralnych częściach miast niestety nie wpływa korzystnie na egzystencję jego mieszkańców. Dodatkową uciążliwością związaną z wszechobecnym rozwojem technologicznych zwłaszcza w prężnie rozwijających się aglomeracjach jest zwiększające się zanieczyszczenie powietrza., zdecydowanie pogarszające warunki życia. Pomimo występowania tych niekorzystnych zjawisk obserwowany jest wzrost migracji do miast. Jest to wynikiem dążenia do poprawy swoich warunków życia. Poszerzeniem moich badań związanych z komfortem zamieszkania były też zagadnienia związane z dostępem do różnego rodzaju terenów i obiektów dla osób niepełnosprawnych. Wraz z zainteresowaniem problemem MWC analizami objęłam też możliwość wykorzystania terenów zieleni jako obszarów wspomagających naturalne niwelowanie tego efektu. Brałam udział w konferencji dotyczącej MWC w Warszawie pt. „*Dlaczego w mieście jest cieplej niż poza nim? – czyli o miejskiej wyspie ciepła w Warszawie*”, jak też opisałam problem MWC w artykule „*Rola terenów zieleni w aspekcie efektu miejskiej wyspy ciepła*” „*The green areas role in terma of Urban Heat Island effect*” oraz w rozdziale pracy statutowej opracowanej na Wydziale Architektury PW pt „*Autarkia jednostek urbanistycznych dla terenu centralnej Polski. Przemiany w kształtowaniu struktury przyrodniczej jednostek zurbanizowanych na tle rozwiązań XX i XXI wieku*”.

Zainteresowanie tematyką poprawy warunków i komfortu życia wynikało z obserwacji przemian jakie zachodzą w wielu miastach. Równoległe badania zajmowałam się tematem możliwości wykorzystania różnego rodzaju materiałów budowlanych dla osiągnięcia korzyści energetycznych i ekologicznych. Badaniom poddane zostały obiekty wybudowane w różnej technologii, m.in. budynek z surowej ziemi wybudowany jako budynek doświadczalny w Pasłęku, który okazał się spełniać warunki energooszczędności. Istotne są dla mnie wszelkie badania ukazujące możliwość wykorzystania proekologicznych materiałów oraz odnawialnych źródeł energii we współczesnych projektach. W dobie dzisiejszych zmian klimatycznych oraz życia w coraz bardziej zanieczyszczonych miastach dążenie do poprawy warunków egzystencji jest jak najbardziej konieczne. Wprowadzanie zatem odnawialnych źródeł energii w postaci np. paneli słonecznych czy fotowoltaicznych albo stosowanie mini wież wiatrowych może pomóc w zmniejszeniu zanieczyszczenia powietrza i przez to sprzyjać poprawie warunków życia człowieka. W obszarze zagadnień związanych z komfortem zamieszkania oraz

wykorzystaniem pro-ekologicznych materiałów budowlanych, moje analizy i badania zostały ujęte m.in. w opracowania naukowych: „*Chosen Cases Studies of nZEB Retrofit Buildings*” rozdział w książce “Design Solutions for nZeb Retrofit Buildings”, „*Kształtowania architektury proekologicznej - budownictwo z surowej ziemi. Realizacja i eksploatacja doświadczalnego budynku w Parku Ekologicznym w Pasłęku*”, „*Creation of pro - ecological architecture - raw earth construction. Realisation and operation of an experimental building in teh Ecological Park i Pasłęk*”, jak też w rozdziałach prac statutowych opracowanych na Wydziale Architektury P.W. m.in. „*Aspekt dostępności przestrzeni publicznych miast w zintegrowanym planowaniu przestrzennym*” czy „*Kształtowanie terenów otwartych w planowaniu przestrzennym aglomeracji Warszawy jako narzędzie służące zapewnieniu komfortu życia w mieście*”.

Drugi obszar moich badań i analiz związany został z możliwościami realizacyjnymi w różnych rejonach świata, zwłaszcza bliskiego wschodu. Zainteresowanie tą tematyką wynikało z obserwacji prowadzonych podczas wymian naukowych. Możliwość prowadzenia obserwacji realizacji różnego rodzaju inwestycji w zupełnie odmiennych warunkach niż Polska jest dla mnie interesującym aspektem działalności naukowej. Szczególnie istotna jest dla mnie analiza pod względem różnic wynikających z warunków społecznych, kulturowych, ekonomicznych i klimatycznych. Takie wielokryterialne spojrzenie na inwestycje w różnych rejonach świata jest szczególnie istotne w dobie dzisiejszych możliwości technologicznych, a odniesienie do problemu migracji ludzi związanego nie tylko z poszukiwaniem pracy jest ciekawym problemem dotyczących współczesne społeczeństwa.

Badania nad tą tematyką inwestycji w różnych regionach świata zapoczątkowały wyjazdy w ramach współpracy międzynarodowej Wydziału Architektury PW z Uniwersytetem w Assiut (Egipt) oraz Uniwersytetami Teschreen i Al.-Baath (Syria). Kilukrotne wyjazdy naukowe do Syrii skierowały moje zainteresowania na rozwiązania projektowe stosowane w tym kraju o zdecydowanie ich warunkach niż polskie. Pobyty w Syrii umożliwiły mi zgromadzenie wielu interesujących materiałów źródłowych z tego regionu, dotyczących m.in. możliwości realizowania różnego rodzaju inwestycji. Przedstawienie początkowych moich badań i analiz związanych z tematyką syryjską było wygłoszenie referatu „*Syria – budownictwo a środowisko*” podczas konferencji STEP odbywającej się w Warszawie w grudniu 2010 r. Po konferencji ukazały się moje dwa artykuły pod tym samym tytułem „*Syria – budownictwo a środowisko*” w czasopiśmie „*Energia i budynek*”

Dalsze badania i analizy tematu realizacji inwestycji w Syrii zaowocowały opracowaniem książki pt „*Uwarunkowania kulturowe i społeczne kształtowania zabudowy w różnych obszarach klimatycznych. Na wybranych przykładach miast syryjskich w kontekście uwarunkowań polskich.*” wydanej w 2013 r. W kilku artykułach starałam się też przybliżyć zagadnienia realizacji różnego typu zabudowy w Syrii. W badaniach odnosiłam się nie tylko do terytorium Syrii, ale również do innych krajów z kręgu Morza Śródziemnego.

Równoległe do wyżej wymienionych tematów skupiłam się także na rozwiązaniach zieleni w architekturze i urbanistyce. Ponieważ w dobie ekspansywnie rozwijających się aglomeracji miejskich, jednym z istotnych obszarów, które mają wpływ na poprawę warunków życia człowieka są tereny zieleni, poświęciłam wiele miejsca na analizy tego tematu. Rola zieleni we współczesnych terenach zurbanizowanych jest bardzo ważna, zwłaszcza w odniesieniu do problematyki MWC. Istotne bowiem jest umiejętnie wprowadzanie i wykorzystanie dla potrzeb niwelacji tego zjawiska. Powiązanie tematów związanych z wykorzystaniem terenów zieleni jako naturalnych przestrzeni poprawiających lokalne mikroklimaty oraz niwelujące występowanie MWC zaowocowało kilkoma artykułami poruszającymi tą tematykę. Część z tych badań odnosiła się również do warunków panujących w Syrii. Wyniki części badań były też przedstawione na konferencjach naukowych w Toruniu w 2014 r. i 2016 r. „*Klimat a zieleni miejsca w aspekcie krajów basenu morza Śródziemnego - Syria*” oraz „*Rola terenów zieleni w aspekcie efektu miejskiej wyspy ciepła*”. Dodatkowo analizy tematu przedstawiłam w dwujęzycznych artykułach „*Rola terenów rekreacyjnych w różnych strefach klimatycznych na przykładzie Syrii*” *The role of recreation area in various climate zones – Syria*” czy „*Naturalne i sztuczne światło w architekturze – na przykładzie Syrii*”, „*Natural and artificial light in architecture – Syria example*”. W nich odnosiłam się do zagadnień różnic, ale i podobieństw jakie występują w Polsce i w Syrii.

Zgromadzone materiały źródłowe oraz badania i analizy posłużyły również do przygotowania serii wykład dla studentów WAPW w ramach kompleksu wykładów prowadzonych przez prof. nzw. dr hab. arch. Elżbietę Dagny Ryńską z przedmiotu Architektura Harmonijna. Poza Wydziałem Architektury prowadziłam też serię wykładów poświęconych zmianom klimatu oraz możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz energooszczędności w budownictwie – wykłady przygotowane na zlecenie Stowarzyszenia B4.

E DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Opieka naukowa nad studentami i doktorantami

W 2016 roku podjęłam się roli promotora pomocniczego dwóch doktoratów Pani Joanny Pieczary pt. „Architektura i komfort termiczny w wybranych kategoriach budynków użyteczności publicznej” oraz Pana Michała Pierchalskiego pt. „Architektoniczna optymalizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zakresie oddziaływania na środowisko naturalne przy wykorzystaniu oceny cyklu życia (LCA)”. Promotorem obydwóch doktoratów była Pani prof. dr. hab. arch. Elżbieta Dagny Ryńska.

Od roku 2013 jestem promotorem dyplomów inżynierskich (pod moją opieką było 13 dyplomantów) w 2017 roku prowadziłam też jeden dyplom magisterski jako współpromotor.

Praca dydaktyczna – prowadzenie wykładów, seminariów i projektów.

Przed doktoratem

- Zajęcia dydaktyczne ze studentami IV roku studiów Ekonomia Procesu Inwestycyjnego – zaznajamianie studentów z zagadnieniami rozliczeń finansowych w inwestycjach, opracowywanie rozliczenia inwestycji projektu użyteczności publicznej opracowywanego przez studentów na poprzednich semestrach
- Zajęcia dydaktyczne ze studentami III roku studiów przedmiot Organizacja Procesu Inwestycyjnego – poruszenie zagadnień związanych z przygotowaniem inwestycji, przygotowywanie harmonogramu robót budowlanych, kosztorysów i Zbiorczych Zestawień Kosztów dla założeń urbanistycznych.
- Zajęcia dydaktyczne ze studentami V roku studiów przedmiot Zarządzanie – opracowywanie Biznes Planu dla zadanej inwestycji

Po doktoracie – dydaktyka w języku polskim

- Zajęcia dydaktyczne ze studentami IV roku studiów Ekonomia Procesu Inwestycyjnego – zaznajamianie studentów z zagadnieniami rozliczeń finansowych w inwestycjach, opracowywanie rozliczenia inwestycji projektu użyteczności publicznej opracowywanego przez studentów na poprzednich semestrach
- Zajęcia dydaktyczne ze studentami III roku studiów przedmiot Organizacja Procesu Inwestycyjnego – poruszenie zagadnień związanych z przygotowaniem inwestycji,

przygotowywanie harmonogramu robót budowlanych, kosztorysów i Zbiorczych Zestawień Kosztów dla założeń urbanistycznych. Do roku 2005.

- Zajęcia dydaktyczne z projektowania architektonicznego prowadzone na różnych semestrach, od projektu domu jednorodzinnego, projektu szkoły do projektów obiektów wielkogabarytowych o złożonej funkcji.
- W latach akademickich 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004 prowadzenie zajęć dydaktycznych z projektowania architektonicznego w Pracowni Środowiska Mieszkalnego w Mieście dla studentów II roku studiów, opracowywanie indywidualnych projektów domków jednorodzinnych oraz projektów małych obiektów użyteczności publicznych (małe hotele, bazy sportowe) w różnych lokalizacjach.
- Od 2005 do 2012 roku prowadzenie zajęcia z budownictwa dla studentów I i II roku studiów. Na pierwszym semestrze zakres zajęć dotyczył wprowadzenia studentów w tematykę związaną z wybudowaniem domu – elementy budynku, materiały budowlane. Zajęcia ze studentami VI semestru dotyczyły opracowania przez studentów projektu budowlanego dla domku jednorodzinnego przygotowanego przez studentów na poprzednim semestrze.
- Od 2013 roku prowadzenie zajęć z projektowania architektonicznego ze studentami studiującymi na różnych semestrach, uczenie przyjmowania rozwiązań architektonicznych dla różnych typów budynków: o zróżnicowanej funkcji, szkół czy budynków mieszkalnych wielorodzinnych.
- Opracowanie pod kierunkiem prof. nzw. dr. hab. arch. Elżbiety Dagny Ryńskiej tematyki i zakresu wykładów prowadzonych dla studentów międzywydziałowych studiów Gospodarki Przestrzennej. Współprowadzenie z mgr inż. arch. Danutą Szubert-Klinowską serii wykładów z przedmiotu pt. „Techniczne aspekty zarządzania nieruchomościami” – zajęcia prowadzone w semestrach letnich 2010, 2011, 2012r. Tematyka wykładów związana była z zagadnieniami uwarunkowań prawnych w zarządzaniu nieruchomościami oraz problemów technicznych w inwestycjach z jakimi spotykają się osoby zarządzające obiektami po oddaniu obiektów do użytku.
- Opracowanie 4 wykładów związanych z tematyką ochrony przeciwpożarowej budynków w ramach prowadzenia zajęć seminaryjnych na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej dla studentów 4 roku studiów. Zajęcia prowadzone od 2007r. w semestrze letnim.

- Opracowanie tematyki zajęć seminaryjnych z przedmiotu „Elementy Prawa Budowlanego” – wprowadzanie studentów IV roku studiów w tematykę związaną z obowiązującym prawodawstwem w zawodzie architekta. Zaznajamianie ich z wymogami stawianymi projektantom w ustawie „Prawo Budowlane”, w rozporządzeniu MI w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz rozporządzeniu MI w sprawie formy i zakresu projektu budowlanego. Zajęcia prowadzone od 2007r. na zmianę w semestrze zimowym bądź w semestrze letnim
- Opracowanie kilku wykładów z zakresu Prawa Budowlanego prowadzonych w ramach serii wykładów dla studentów WAPW na IV roku studiów.

Po doktoracie – dydaktyka w języku angielskim

- W latach akademickich 2000/2001, 2001/2002, 2003/2004 oraz 2017/2018 w semestrze letnim (luty-czerwiec) zajęć dydaktycznych w grupie amerykańskich studentów. W ramach zajęć prowadzono dwa projekty, pierwszy dotyczył opracowania projektu małej formy architektonicznej, drugi projektu szkoły międzynarodowej. W latach 2002 i 2003 projekt szkoły otrzymał rozszerzony program. Wprowadzono ukierunkowanie danej szkoły na szkołę plastyczną i muzyczną. Opracowanie zakresu zajęć dydaktycznych ze studentami amerykańskimi, prowadzenie trzech w każdym roku wspólnych omówień projektów.
- W roku akademickim 2001/2002 w semestrze zimowych wrzesień – grudzień 2001r. prowadzenie zajęć dydaktycznych na Wydziale Architektury University of Detroit Mercy UDM. Zajęcia z przedmiotu Visual Communication (VisCom) – rysunek odręczny - prowadzone na pierwszym roku studiów – wprowadzenie do rysowania oraz nauka podstawowych pojęć związanych z rysunkiem odręcznym. Zajęcia dydaktyczne z projektowania architektonicznego dla studentów wyższych lat (3, 4 i 5 rok studiów). Pierwszym zagadnieniem był projekt architektoniczny domu jednorodzinnego wraz z częścią przewidzianą dla osoby wykonującej wolny zawód (architekt, rzeźbiarz, pisarz) w polskiej lokalizacji. Drugi projekt wymagał przygotowania i opracowania rozwiązań projektowych dla budynku użyteczności publicznej w realiach projektowania w Stanach Zjednoczonych lokalizacja Detroit.
- W roku akademickim 2005/2006 od października 2005r. do czerwca 2006r. praca w University of Science and Arts w Aleppo Syria. Prowadzenie zajęć w języku angielskim

z projektowania architektonicznego dla studentów pierwszego roku studiów (dwa razy po 6 godzin zajęć w tygodniu). Podczas trwania pierwszego semestru prowadzenie trzech projektów (domu jednorodzinne, klub-kawiarni, i małej użyteczności publicznej). W okresie drugiego semestru prowadzenie trzech projektów użyteczności publicznej m.in. hotel, szkoła. Każdy z projektów poprzedzony był wykładem (2 – 4 godzinnym) w języku angielskim dotyczącym zasad projektowania danego obiektu wraz z informacjami dotyczącymi zagadnień i rozwiązań budowlanych i funkcjonalnych. Opracowanie w języku angielskim wytycznych projektowych dla poszczególnych zagadnień projektowych. Prowadzenie zajęć ze studentami 3 roku studiów wraz z dr A. Haririm (2 razy w tygodniu po 4 godziny). Przedmiotem zajęć dydaktycznych było zapoznanie studentów z zagadnieniami rozwiązań materiałowych w inwestycjach oraz problematyką budownictwa ogólnego. Pierwszy semestr wprowadzenie do problematyki zajęć, zaznajomienie studentów z zagadnieniami budownictwa, drugi semestr praca dydaktyczna ze studentami w celu opracowania dokumentacji projektowej – budowlanej dla wybranego obiektu budowlanego.

- Wykład w języku angielskim na Al.-Baath University w Homs Syria tytuł wykładu “Housing - rules of design real estates in Warsaw”, Homs marzec 2007r – wykład wygłoszony został dla studentów oraz kadry naukowej Al-Baath University. Podczas sesji wykładów proszonych wykłady wygłosili również prof. dr hab. arch. Maciej Kysiak WAPW. oraz dr inż. arch. Alicja Szmelter WAPW. Wykład “Housing - rules of design real estates in Warsaw” poruszał tematykę związaną z zasadami projektowania zarówno założeń urbanistycznych osiedli mieszkaniowych, jak też samych rozwiązań projektowych stosowanych w budynkach mieszkalnych. Poruszana była też tematyka zasad projektowania w różnych strefach klimatycznych, wpływ czynników klimatycznych na rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne.

- Wykład dwu godzinny w języku angielskim, dla studentów „University of Kalamoon” w Kalamoon Syria, na zaproszenie dr Nawara Al.-Attassi, kwiecień 2006r. temat wykładu – problemy budownictwa mieszkaniowego w różnych regionach świata. Przedstawienie studentom problematyki związanej ze stosowaniem różnorodnych rozwiązań projektowych, funkcjonalnych i materiałowych w zależności od lokalizacji oraz zmiennych uwarunkowań klimatycznych, społecznych i kulturowych.

- Prowadzenie zajęć seminaryjnych dla studentów studiujących na WAPW w ramach programu wymiany studentów Sokrates - Erasmus. Przedmiot technical and economical

aspects of design. Zajęcia prowadzone wspólnie z dr inż. arch. J. Górskim. Tematyka zajęć poświęcona problematyce rozliczeń finansowych inwestycji, przygotowanie analiz lokalizacji, opracowanie planu zagospodarowania działki, rozliczenie wszystkich powierzchni budynku, obliczenie nakładów inwestycyjnych oraz zwrotu z inwestycji.

- Prowadzenie zajęć projektowych dla studentów studiujących na WAPW w ramach programu wymiany studentów Sokrates – Erasmus. Przedmiot „Redevelopment of the central part of city center of Warsaw bordered by streets Marszałkowska, Nowowiejska, Chałubińskiego, Aleje Jerozolimskie”. Zajęcia prowadzone wraz z prof. Nzw. Dr hab. arch. E. D. Ryńska i dr inż. arch. M. Grochulską-Salak. Projekt dwuetapowy – pierwszy etap to przygotowanie dogłębnych analiz terenu, na ich podstawie opracowanie projektu mającego na celu poprawę warunków bytowych w centrum miasta oraz stworzenie rejonu przyjaznego dla mieszkańców i obcokrajowców.

- Prowadzenie zajęć seminaryjnych z przedmiotu Dyskurs Architektoniczny B2+, zajęcia konwersacyjne w trybie seminaryjnym polegające na licznych dyskusjach dotyczących różnych tematów architektonicznych i urbanistycznych. Tematy seminariów dobierane są pod względem zainteresowań studentów, pogłębiają ich wiedzę związaną z zawodem.

F. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA I SPOŁECZNA

Członkostwo i działalność organizacyjna

- Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Domów (PSBD) – członek od 2000r.
- Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP) – członek od 1997
- Fundacja Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej - Wice-przewodniczący Zarządu Fundacji Wydziału Architektury P.W. w kadencji 2000-2005r., w kadencji 2005-2010r., w kadencji 2010-2015r., w kadencji 2015-2020r..
- Mazowiecka Izba Architektów – członek od 2004r – uprawnienia budowane nadane grudzień 2004
- Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej – członek w latach 1999, 2011 i 2012, sekretarz w latach 2002-2003, 2003-2005 oraz od 2013 do dnia dzisiejszego

- Komisja stypendialna WAPW – członek komisji w latach akademickich: 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 i 2018-2019.
- Pełnomocnik Dziekana WAPW w latach 2003-2005 do spraw wymiany „Leonardo De Vinci”
– koordynacja wyjazdów absolwentów WAPW na praktyki zawodowe w ramach programu „Leonardo da Vinci”
- Udział w pracach Rady Naukowej IV międzynarodowej konferencji „Młodzi wobec wyzwań współczesnej techniki” „Young scientists towards the challenges of modern technology” wrzesień 2009r.
- Udział w pracach związanych z organizacją 20-stej międzynarodowej konferencji ECAADE 2002 na Wydziale Architektury Politechniki warszawskiej pt. „Connection the Real and the Virtual”

G. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA NAUKĘ

Udział w wykładach poza WAPW na zaproszenie

- Wykład dwugodzinny w języku angielskim, dla studentów „University of Kalamoon” w Kalamoon Syria, na zaproszenie dr Nawara Al.-Attassi, kwiecień 2006r. temat wykładu – problemy budownictwa mieszkaniowego w różnych regionach świata
- Wykład w języku angielskim na Al.-Baath University w Homs Syria tytuł wykładu “Housing - rules of design real estates in Warsaw”, Homs marzec 2007r
- Seria wykładów dotyczących współczesnych rozwiązań związanych ze zmianami klimatu oraz wykorzystanie m.in. odnawialnych źródeł energii - wykłady przygotowane na zlecenie Stowarzyszenia B4 w 2013
 1. Klimat i jego oddziaływanie
 2. Budownictwo ekologiczne
 3. Elementy budynku a czynniki zewnętrzne
 4. Budynki energooszczędne i pasywne
 5. Odnawialne źródła energii
- Wykład proszony wygłoszony podczas seminarium zorganizowanego przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w dniu 28 maja 2014 r. pt. „Rozwiązania materiałowe i budowlane w architekturze niwelujące występowanie efektu Miejskiej Wyspy Ciepła”.

Udział w konferencjach i warsztatach naukowych

Udział w 4 konferencjach przed uzyskaniem tytułu doktora w tym 1 referat wygłoszony, niepublikowany, oraz w 15 konferencjach po uzyskaniu tytułu doktora nauk technicznych w tym 6 referatów wygłoszonych, 4 opublikowane w opracowaniach pokonferencyjnych i 1 w czasopiśmie „Energia i budynek”.

Udział w konferencjach – referaty wygłoszone publikowane – po doktoracie

- Konferencja „Budownictwo Polskie w rok wstąpieniu do Unii Europejskiej” Gdańsk 2005r. referat pt. „*Budownictwo mieszkaniowe ostatnich lat w Polsce w liczbach*”, wydruk w opracowaniu pokonferencyjnym.
- Konferencja STEP, Warszawa grudzień 2010r. referat: „*Syria – budownictwo a środowisko*”, wydruk w czasopiśmie „Energia i budynek” 9/2011, 01(44) 2011, str. (45-48) oraz 9/2011, 02(45)2011, str. (46-48)
- X Naukowo Techniczna Konferencja „Zieleń miejska - naturalne bogactwo miasta Kierunki zmian terenów zieleni w miastach, Toruń 2014 r. referat pt. „*Klimat a zieleń miejska w aspekcie krajów basenu morza Śródziemnego – Syria*”, wydruk w opracowaniu pokonferencyjnym.
- XII Naukowo Techniczna Konferencja „Zieleń miejska - naturalne bogactwo miasta Tereny zieleni wobec zmian klimatu”, Toruń 2016 r. referat pt. „*Rola terenów zieleni w aspekcie efektu miejskiej wyspy ciepła*”, wydruk w opracowaniu pokonferencyjnym.
- Konferencja międzynarodowa „Urbanization once Again – selected case studies”, Warszawa 2017 r. referat pt. „*Achievements of selected polish architects and planners in Syria*”, wydruk w opracowaniu pokonferencyjnym.

Udział w konferencjach – referaty wygłoszone niepublikowane

Przed doktoratem

- „*Problemy polskiego rynku nieruchomości*” V Centralne Targi Budowlane „Buduj lepiej” zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Domów, 12-14 marzec 1999r.

Po doktoracie

- „*Budownictwo mieszkaniowe w Polsce ostatnich lat w liczbach*” konferencja „Warsztaty dewelopera” Zakopane, listopad/grudzień 2000r

Udział w konferencjach – bez wygłaszania referatu

Przed doktorem

- konferencja „Warsztaty dewelopera”, Zakopane, grudzień 1997r.
- konferencja CHF i CIM „Cooperative Housing Fundation and CIM”, Warszawa, grudzień 1997r.
- konferencja „Warsztaty dewelopera”, Zakopane, 26-28 marzec 1999r.

Po doktoracie

- konferencja „Zarządzanie finansami w nieruchomościach – nieruchomość jako inwestycja EE400”, Instytut Zarządzania Nieruchomościami i Polska Federacja Rynku Nieruchomości, Warszawa, 27-30maj 1999r
- konferencja „Możliwości i problemy warszawskiego rynku nieruchomości” Warszawski Rynek Nieruchomości, Warszawa, grudzień 1999r.
- konferencja „Dziesięciolecie rozwoju mieszkalnictwa w Polsce” zorganizowana przez USAID i Amerykańską Agencję ds. rozwoju międzynarodowego, Warszawa, 8 – 9 grudzień 1999r.
- Targi Budowlane „Buduj lepiej zorganizowane przez Polskie Stowarzyszenie Budowniczych domów, marzec 2000r
- 20 – sta międzynarodowa konferencja „ECAADE 2002” „*Connecting the Real and the Virtual*” Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej, 2002 r. byłam członkiem komitetu organizacyjnego konferencji
- konferencja szkoleniowa „Bezpieczeństwo pożarowe w budownictwie”, grudzień Warszawa, 2006r.
- Warsztaty „Budowa domów z surowej ziemi”, Pasłęk, 2007r.
- IV międzynarodowa konferencja „Młodzi wobec wyzwań współczesnej techniki” „Young scientists towards the challenges of modern technology”, udział w pracach Rady Naukowej wrzesień 2009r.
- International Scientific Workshop „Innovative Structural Systems in Architecture” ISSA 2014, Polska Akademia Nauk, Wrocław 2014r.

H. DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA

Równocześnie z pracą naukową i dydaktyczną na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej pracowałam zawodowo jako architekt. Najpierw przed uzyskaniem uprawnień zawodowych jako współautor wielu projektów w różnej skali, głównie jednak zajmowałam się tematami związanymi z budownictwem mieszkaniowym.

W 2004 r. uzyskałam uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej nadane przez Ministra Infrastruktury, jestem też członkiem Mazowieckiej Izby Architektów od 2004 r. Po uzyskaniu również zajmowałam się projektami budynków mieszkaniowych, jak też obiektów użyteczności publicznej o mniej lub bardziej skomplikowanej funkcji. Wśród projektów można nadmienić:

- Projekt „Rodzinnego domu dziecka” dla sióstr kapucynek w Wąwolnicy opracowany przy współpracy z Jerzym A. Nowakowskim w pracowni projektowej „Miastoprojekt” Warszawa, ul. Przasnyska 6, w 2004 r.;
- Projekt budynku parafii z kaplicą p.w. Św. Ojca Pio przy ul. Fieldorfa 1, przy współpracy z Jerzym A. Nowakowskim w 2004 r.,
- Projekt powtarzalny willi miejskiej zrealizowany w wielobranżowym biurze projektowym „BIPRO-WOOD” sp. z o.o, współpraca z Jerzym i Przemysławem Klimowicz, 2008 r.,
- Trzy projekty związane z realizacją budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Gawędziarzy 20 w Warszawie. Projekt zrealizowany w wielobranżowym biurze projektowym „BIPRO-WOOD” sp. z o.o współpraca z Jerzym Klimowiczem, 2008 r., 2009 r. i 2011 r.;
- Projekty domów jednorodzinnych przy ul. Księżycowej Warszawa Marki czy przy ul. Dworcowej Warszawa Wawer przy współpracy z Przemysławem Klimowiczem, w 2014 r.
- Projekt rozbudowy przedszkola przy ul. Alej Wojska Polskiego w Dzielnicy Wesoła Projekt zrealizowany w wielobranżowym biurze projektowym „BOPRO-WOOD” Sp z o.o. przy współpracy z Jerzym i Przemysławem Klimowicz, 2015 r.

Możliwość połączenia działalności akademickiej, badań naukowych z pracą projektową zawsze było dla mnie ważnym aspektem mojej działalności. Możliwość wykorzystywania praktycznej wiedzy podczas prowadzenia zajęć, jak też w pracy badawczej sprzyja podejmowaniu nowych wyzwań oraz prowadzi do trafnych spostrzeżeń. W pracy dydaktycznej

dotatkowo umożliwia przekazywanie studentom obserwacji i doświadczeń zdobytych podczas pracy zawodowej.

J. Klimowicz